

EVROPSKÁ KOMISE

Brusel, 4.6.2022
C(2022) 3311 final

Miloš Vystrčil
předseda Senátu Parlamentu ČR
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 PRAHA 1 Česká republika

Vážený pane předsedo,

Komise by ráda poděkovala Senátu Parlamentu ČR za jeho stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie určitých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010 (COM (2021) 706 final).

Vítáme širokou podporu, kterou Senát vyjádřil cílům návrhu, avšak bereme na vědomí jeho obavy týkající se řady konkrétních otázek. Těší nás, že máme příležitost poskytnout touto cestou k návrhu vysvětlení, a doufáme, že tím obavy Senátu rozptýlíme.

Pokud jde o připomínky k systému náležité péče, Komise v posouzení dopadů týkajícím se minimalizace rizika odlesňování a znehodnocování lesů v souvislosti s produkty uváděnými na trh EU zkoumala několik možných alternativ. Zvolená možnost – srovnávací systém se zdokonaleným víceúrovňovým povinným systémem náležité péče, který se opírá o definici „nezpůsobující odlesňování“ – by zajistila, aby EU zavedla ambiciózní a proveditelný regulační rámec a zároveň podnítila přechod k udržitelnosti v zemích v EU i mimo ni, čímž by se stala celosvětovým tvůrcem standardů. Nová iniciativa představuje rozhodující krok vpřed tím, že se zabývá nejen nezákonným odlesňováním, ale veškerým odlesňováním způsobeným rozšiřováním zemědělství, jehož cílem je produkce komodit a produktů spadajících do oblasti působnosti nařízení.

Pokud jde o potřebu hodnocení výsledků nařízení EU o dřevu, Komise souhlasí se Senátem a provedla kontrolu účelnosti nařízení o dřevu, která byla zveřejněna¹ spolu s posouzením dopadů. Cílem bylo zajistit, aby zkušenosti s prováděním nařízení o dřevu byly v nové iniciativě zohledněny.

Návrh vychází ze systému náležité péče podle nařízení o dřevu, ale zavádí několik zlepšení. Mezi ně patří pokrytí zákonného i nezákonného odlesňování; přísnější povinnosti zpětného vysledování, které spojuje komodity s pozemkem, kde byly vyprodukovány, prostřednictvím geolokalizace; systém referenčního srovnávání, který klasifikuje země nebo jejich části jako

¹ [Návrh nařízení o produktech, které nezpůsobují odlesňování \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/e3000000/1/press/1622222/1622222_en.pdf)

země s nízkým, standardním nebo vysokým rizikem; zapojení velkých obchodníků – a nikoli pouze hospodářských subjektů – do hlavních povinností vyplývajících z nařízení; povinnost hospodářských subjektů předložit prohlášení o náležité péči potvrzující, že postupovaly s náležitou péčí, a poskytující orgánům členských států základní informace k prosazování nařízení, a informační systém EU pro uchovávání všech informací a jejich uspořádání strojově čitelným způsobem. Jsme přesvědčeni, že tato zlepšení přispějí ke zvýšení účinnosti politické intervence.

Jsme si rovněž plně vědomi významu dovozu komodit pro EU a Českou republiku a toho, že konkurenceschopnost evropského průmyslu a hospodářství, jakož i udržitelnost budou součástí priorit českého předsednictví EU, které začne dne 1. července 2022.

Pokud jde o připomínky technického charakteru obsažené ve stanovisku, odkazujeme na připojenou přílohu.

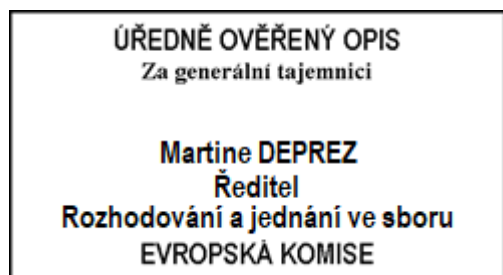
Uvedené argumenty vycházejí z návrhu Komise, který v současné době prochází legislativním procesem, na němž se podílí Evropský parlament i Rada. Stanovisko Senátu bylo předáno zástupcům Komise, kteří asistují probíhajícím jednáním s Evropským parlamentem a Radou, a bude sloužit jako podklad pro tato jednání.

Doufáme, že podaná vysvětlení jsou dostatečnou odpovědí na připomínky Senátu, a těšíme se na pokračování vzájemného politického dialogu.

S úctou

*Maroš Šefčovič
místopředseda*

*Virginijus Sinkevičius
člen Komise*

Příloha

Komise pečlivě posoudila připomínky, které Senát vyjádřil ve svém stanovisku, a ráda by k nim poskytla následující vysvětlivky, členěné podle jednotlivých témat.

➤ Riziko podstatného zvýšení administrativní a finanční zátěže pro hospodářské subjekty a obchodníky, jakož i pro vnitrostátní kontrolní orgány

Nařízení neznevýhodňuje společnosti z EU. Nařízení stanoví společná pravidla pro všechny podniky, ať z EU, nebo odjinud, které uvádějí na trh EU produkty, na něž se vztahuje toto nařízení. Posouzení dopadů, z něhož návrh vychází, odhadlo náklady společností na zavedení a provozování jejich systémů náležitě péče (mezi 158 milionů EUR a 2,354 miliardy EUR ročně). Tyto náklady jsou nižší než očekávané přínosy politické intervence, které se odhadují na přibližně 3,2 miliardy ročně. Návrh navíc poskytuje podnikům jednorocní a mikropodnikům dvouleté adaptační období, aby se stihly požadovaným změnám přizpůsobit.

Systém referenčního srovnávání usnadní náležitou péči hospodářských subjektů tím, že určí země s nízkým rizikem. Při získávání údajů z těchto zemí bude zapotřebí jen zjednodušený systém náležitě péče.

V otevřené veřejné konzultaci k této iniciativě většina průmyslových sdružení a soukromých společností podpořila myšlenku, že jednotná pravidla EU proti odlesňování a znehodnocování lesů by mohla přispět k vytvoření rovných podmínek a omezení nekalé soutěže ze strany společností, kterým na udržitelných dodavatelských řetězcích nezáleží. Nedávná zpráva zaměřená na 350 příslušných korporací dospěla k závěru, že 72 % z nich nemá ve svých dodavatelských řetězcích závazek týkající se odlesňování u všech komodit, u nichž existuje riziko pro lesy. Třetina těchto společností neměla závazky týkající se odlesňování dokonce žádné².

➤ Doporučení pro digitalizaci procesu

Novinkou legislativního návrhu týkajícího se odlesňování ve srovnání s předchozím systémem podle nařízení EU o dřevu je vytvoření informačního systému nebo digitální databáze, jež by zřídila Komise a dala k dispozici členským státům, aby zefektivnily a usnadnily prosazování. Informační systém bude obsahovat informace předkládané prostřednictvím prohlášení o náležitě péči s klíčovými údaji, jako jsou země produkce a souřadnice geolokalizace. Umožní příslušným orgánům všech členských států EU přístup k těmto informacím ve strojově čitelném formátu, což jim umožní systematicky organizovat činnosti v oblasti prosazování práva a kontroly založené na posouzení rizik. Rovněž umožní automatické digitální kontroly vycházející z parametrů, jako jsou zeměpisné souřadnice. Například by mohly být označeny všechny zásilky určité komodity nebo produktu od konkrétní obce.

➤ Systém referenčního srovnávání jednotlivých zemí

Systém referenčního srovnávání bude země nebo regiony třídit do tří kategorií rizika: nízkého, standardního nebo vysokého rizika. Všechny země budou nejprve považovány za země se standardním rizikem. Komise by poté mohla na základě veřejného a objektivního posouzení

² [Forest 500 – Zpráva z roku 2021.](#)

navrhnout prostřednictvím prováděcího aktu zařazení zemí nebo regionů do kategorií s vysokým nebo nízkým rizikem.

Posouzení bude založeno na míře odlesňování, míře rozšiřování zemědělské půdy pro příslušné komodity, produkci příslušných komodit a produktů, vnitrostátně stanovených příspěvcích k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC), vnitrostátních právních předpisech a prosazování těchto právních předpisů a na existenci příslušných dohod s EU a jejich účinném provádění.

Produkty a komodity pocházející z oblastí s nízkým rizikem budou podléhat zjednodušeným povinnostem náležitě péče, což znamená, že hospodářské subjekty budou muset shromažďovat informace, ale nikoli posuzovat a zmírňovat rizika ve svých dodavatelských řetězcích.

Produkty a komodity pocházející z vysoce rizikových oblastí budou předmětem zesílené kontroly, což bude znamenat vysoký počet kontrol prováděných donucovacími orgány v členských státech EU.

Komise zveřejní kategorizaci rizika dané země a seznam bude pravidelně aktualizovat. Země budou informovány o záměru změnit zařazení a budou mít příležitost se k němu vyjádřit. Komise rovněž zveřejní informace použité pro referenční srovnávání, důvody navrhovaných změn zařazení a odpovědi dotčených zemí.

➤ **Rámec Světové obchodní organizace**

Je důležité zdůraznit, že žádné komodity nebo země nebudou vystaveny diskriminaci. Navrhovaná pravidla se budou vztahovat stejným způsobem na komodity a produkty vyrobené v EU i mimo ni. Rozsah produktů vychází z objektivních kritérií a zaměřuje se na ty produkty a komodity, u nichž je z důvodu jejich spotřeby a vlastní produkce největší dopad odlesňování a znehodnocování lesů v EU.

Nejsou zakázány produkty z žádné země. Pravidla mají zajistit, aby produkty prodávané v EU z jakékoli země, včetně členských států EU, splňovaly stejné požadavky, pokud jde o předcházení odlesňování.

Je rovněž důležité zdůraznit, že EU bude novým návrhem ukládat soubor požadavků na produkty prodávané na svém vlastním trhu. Tyto požadavky jsou objektivní, vědecky podložené a nediskriminační a jsou přiměřené environmentálním cílům iniciativy, kterými jsou snížení odlesňování způsobeného Evropskou unií, a tím i snížení emisí skleníkových plynů a úbytku biologické rozmanitosti.

Komise bude zároveň i nadále spolupracovat s producenty zeměmi a bude posilovat svou podporu partnerským zemím, pokud jde o ochranu lesů. To bude zahrnovat zlepšení správy a držby půdy, důraznější prosazování práva a podporu udržitelného obhospodařování lesů.

➤ **Dopad návrhu na dodavatelské řetězce**

Podle posouzení dopadů iniciativy se očekává, že potenciální dopad nařízení o odlesňování na ceny a dostupnost šesti dotčených komodit (dřeva, skotu, palmového oleje, sóji, kávy a kaka) bude velmi omezený.

To vychází mimo jiných faktorů z předchozích regulačních zkušeností s dřevem (nařízení EU o dřevu) a z mezního data roku 2020, jehož cílem je zabránit dalšímu odlesňování, a nikoli trestat staré odlesňování. V praxi to znamená, že téměř veškerá současná celosvětová produkce komodit by splňovala požadavek návrhu nezpůsobovat odlesňování.

Několik výzkumných studií a průmyslových sdružení provádělo výzkum týkající se dopadů požadavků na sledovatelnost a oddělení dodavatelských řetězců souvisejících s udržitelností na ceny. Například jedna studie společností Duralim, Céréopa a Abcis v roce 2020 odhadla přírůstek za vytvoření udržitelných dodavatelských řetězců pro sóju a palmový olej přibližně na +3,4 EUR na tunu v případě hmotnostní bilance a +18 EUR na tunu v případě oddělených dodavatelských řetězců. To představuje přibližně +0,7 % u hmotnostní bilance a +3,8 % u oddělených dodavatelských řetězců ve srovnání se současnou cenou za tunu u sójových bobů – a relativní přírůstek za tunu u palmového oleje, který je dražší, by byla ještě nižší.

➤ ***Spolupráce mezi EU a producenty zeměmi***

Komise souhlasí s tím, že úzká spolupráce mezi EU a producenty zeměmi bude zásadní.

Komise bude spolupracovat s producenty zeměmi, jichž se toto nařízení týká, s cílem rozvíjet partnerství a spolupráci za účelem společného řešení problému odlesňování a znehodnocování lesů, přičemž se zaměří na ochranu, obnovu a udržitelné využívání lesů, problematiku odlesňování a znehodnocování lesů a přechod na udržitelnou produkci komodit, spotřebu, zpracování a obchodní metody.

Do návrhu byl zahrnut závazek podporovat partnerské země při posilování schopnosti vlád, soukromého sektoru a zúčastněných stran občanské společnosti spolupracovat na řešení problémů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů. Podpora by mohla mít mimo jiné podobu partnerství v oblasti lesnictví, které by sice mělo mnohem širší oblast působnosti, ale mělo by rovněž podporovat producenty země při vytváření vhodných právních předpisů a dalších nástrojů usnadňujících dodržování nařízení, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována problémům, s nimiž se potýkají malí držitelé.

Mezinárodní angažovanost Komise bude zahrnovat i spotřebitelské země. EU je pouze jedním z hlavních trhů s produkty, které vedou k odlesňování. Budeme proto dále zintenzivňovat náš dialog s ostatními významnými trhy, abychom je motivovali k přijetí podobných kroků k dosažení společného cíle, jímž je zastavit celosvětové odlesňování.